

пре свега политичка, а од економских права гарантује само неприкосновеност приватне имовине чије се угрожавање сматра нарушавањем општенародне безбедности и која се само изузетно („на општенародну ползу“) може ограничити, односно одузети. Иако је написан по узору на савремене уставе, Сретењски устав је кратко трајао па је тако под притиском Русије и Аустрије, Турска приволела Милоша да га опозове. као изузетно слободоуман за оно време.

2. Устав Србије од 1838. (Турски устав)

Крах Сретењског устава, највише због притиска великих сила (Аустрије и Русије), ишао је на руку јачању турских позиција у Србији и јачем везивању Србије за Турску. Након укидања Првог српског устава, Турска је реаговала тако што је султановим хатишерифом (децембра 1838) подарила Србији нов Устав, дакле октроисала га и то је био други по реду Устав Србије или, популарно речено, „Турски устав“. Овим Уставом је (што је важно) ликвидирао Милошев владалачки апсолутизам јер је Милош добио једну јаку ривалску власт, Савет који га је јаче ограничавао него било ко пре. Он је означио почетак и крај прве владавине Милоша Обреновића јер Милош, навикнут да влада деспотски, није могао да поднесе да више није сам у власти и да поред себе има такав Савет у коме су били његови противници. Иако је овај Устав пошао од начела поделе власти по коме кнез врши извршну, Савет законодавну а судови судску власт, надлежност Савета је, свесно или не (непрецизно), постављена тако да је прострta на све три гране власти. Устав је предвидео као противтежу кнезу један Савет чије чланове именује кнез, али нема право да их смењује јер су били непокретни. Савет има 17 чланова који су морали да буду српски држављани и имају најмање 35 година живота с тим да је један од њих председник овог тела. Ове чланове Савета је постављао кнез али није могао да их смењује јер су уживали сталност. Службу су могли да изгубе само из оправданих разлога и кривице која се утврђивала код високе Порте (у Турској) и то због оптужбе да су кршили закон или уредбе. Тако су чланови Савета били заштићени од кнежеве злоупотребе да буду оптуживани и смењени уколико му засметају. Савет је делио законодавну власт с кнезом, али, за разлику од решења у Сретењском уставу, по овом је Савет био јачи, претежнији чинилац од кнеза. Савету је припадало искључиво право законодавне иницијативе, што значи да кнез није могао да поднесе формални предлог закона, већ је само могао да истакне такву потребу, да иницира да се формира Комисија која ће да поднесе пројекат закона који жели кнез, али који не